

NÅR GRENE BESKJERES O.Hallesby - "I KORSETS LYS"

Hver gren på meg som bærer frukt, den renses han, forat den skal bære mer frukt. [Joh. 15, 2.](#)

Grenene.

JEG er vintreet, I er grenene, sier Jesus. - Vintreet bærer grenene, men grenene bærer frukten. Og Jesu frukt i den fortapte, men ved hans død forløste verden, har hans disipler fått i oppdrag å bære.

Dette kaster nytt lys over vår livsoppgave. Vi skal oppta Jesu livskrefter i oss og la dem vokse fram i oss som frisk frukt for Jesus. Og der spørres ikke om vår kraft eller dyktighet, men om vi vil åpne oss for den fylde av forløserkrefter som hvert øyeblikk venter på å strømme fra vintreet inn i grenene.

Det spørres heller ikke om jeg er en stor eller liten gren, men om jeg er en levende gren. Vi ble alle ved dåpen podet inn som små grener i vintreet. Og vi levde alle noen lykkelige år som Guds barn. Men ble du i Kristus, eller visnet og døde ditt liv med Gud da du ble stor nok til å velge? Og gikk du bort fra din Gud, er du så siden vendt om og igjen podet inn? Og du som ble omvendt, lever du i dag med Gud?

Ja, i sannhet, det er vårt livs hovedsak å være en levende gren på det sanne vintre. Og er vi grener, da spørres ikke hvor vi sitter på treet, høyt eller lavt. Det spørres bare om vi er på vår plass, der hvor vår Frelser har satt oss. Da jeg kom så langt syd at jeg fikk se vinberg, så jeg forresten at de største drueklaser satt på de nederste grener. Vær derfor ikke urolig om du ikke rager så høyt i denne verden.

Har vi det samme feste i vintreet, da er det heller ikke så vanskelig å være skilt her på jorden. Det gjør da ikke så meget om vi sitter på hver vår side av stammen, selvom noen av våre kjære er helt på den annen side av kloden, på Madagaskar eller i Santalistan eller i Kina eller i Sudan. Ja, da gjør det heller ikke så meget når en av våre kjære vokser seg fra de jordiske grener opp mellom de himmelske. Det er sikkert mange av oss som skikker seg for meget lik verden i vår sorg over hjemvandrede kjære.

Frukten.

Hva tenker du først på når du hører eller leser om det å bære frukt? Kanskje vi alle først tenker på arbeid. Gud tenker først på noe annet: «*Åndens frukt er kjærlighet, glede, fred, langmodighet, mildhet, godhet, trofasthet, saktmodighet, avholdenhet,*» Gal. 5, 22. Gud tenker ikke først på det vi gjør, men på det vi er og det vi lider.

Hos Jesus ser vi dette tydelig. Han skulle utføre det største menneskeverk i vår verden. Og så levde han tre år av sitt korte jordliv som kroppsarbeider i en av de minste byer i et av de minste land i verden. Og da han endelig begynte sin messiasgjerning, hva gjorde han så? Han gikk omkring og gjorde vel. Og så elsket han Gud og mennesker, så han lot seg drepe av sine fiender. Og her skal vi merke oss: det som forandret vår verden, var ikke så meget det han gjorde, som det han var og det han led.

Jesu liv var fylt av kjærlighet, glede, fred, langmodighet osv. Og nå skal hele verden få godt av dette gjennom Jesu disipler. De skal oppta i seg Jesu liv for å leve det ut i verden. Og det er det som skal vinne verden. Derfor er disiplenes liv viktigere i Jesu øyne enn deres arbeid.

Jesu disipler lever for å bære frukt for Jesus, mest mulig frukt. Og Jesus som har all makt i himmel og på jord og derfor også styrer vårt lille livs historie, han legger alt, stort og smått, i vårt daglige liv til rette med det ene mål for øye at vi skal bære mest mulig frukt. Det kaller Jesus å rense grenene.

Beskjæringen.

Hvis en vinranke ikke beskjæres, så blir det overhodet ingen frukt, bare blad. Og hvis Herren ikke beskar oss, så ville vi bli åndelig golde og ufruktbare. Bare stemning, snakk og åndelig nytesyke. Vi lever ikke for å ha det godt. Vi lever heller ikke med Gud for å ha det godt, men for å bære frukt, til Jesu pris. Husker vi det, da blir vi ikke så overrasket når gartneren en dag kommer med kniven også til oss.

Jeg så en dag en gartner beskjære et tre. Det var et ungt, friskt epletre med kraftige og lange skudd. Da han var ferdig, syntes jeg han nesten hadde ødelagt treef. Størsteparten av de frodige skudd lå nå på marken, og treet stod igjen så snaut og fattig. Jeg spurte så gartneren: «Hvilke grener skjærer De vekk?» Han forklarte meg da følgende: «Vi tar for det første alle syke skudd. Dernest tar vi alle de som peker for meget rett opp, de skygger for seg selv. Så tar vi dem som står for tett, så de hindrer sol og lys. Endelig tar vi dem som krysser hverandre. Disse vil nemlig dels skygge, dels gni hverandre. Av dem må iallfall den ene vekk.»

Da jeg hørte denne gartnerens forklaring, måtte jeg i mitt stille sinn tenke: hvor den stofflige verden dog er en avstøpning av den åndelige! Gartneren i Guds hage syntes meg å følge de samme regler.

De syke skudd.

For det uøvde øye kan de ta seg friske og frodige ut. Trangen til kristelig virksomhet er uttrykk for liv. Men ikke alltid for friskt liv. Hensynet til ære, innflytelse og makt er ofte sterkere enn kjærligheten til Frelseren og sjelene.

Men gartnerens øye er skarpt. Han ser ikke etter resultatet, men etter frukt. Han lar seg ikke imponere av statistikken, heller ikke av den kristelige statistikk. Derfor har han satt mangan kristen ung mann og kvinne ut av en virksomhet som de selv og andre lovet seg så meget av. Etter en tung og ydmykende tid kom de inn i den samme virksomhet med nytt syn både på seg selv og arbeidet. Beskjæringen lykkes.

Når grenene peker for meget opp, må de beskjæres. Mangan predikant har måttet miste både de store resultater og de store forsamlinger for å komme til å bære frukt igjen. Da først fikk Guds venner mat og englene glede ved hans vitnesbyrd.

De skudd som skygger.

Jeg mener synder som tar vekk utsikten til korset, så nådens sol ikke får lyse og varme. Jeg sikter altså ikke til de bevisste synder, for de skiller oss fra Gud, men de upåaktede. Disse skygger for nådelyset og gjør nådeforholdet uklart og usikkert.

Det vokser mange slike vanskudd fritt og upåaktet hos den enkelte og innenfor de kristelige kretser. La meg nevne noen av de frodigste. I vår tid er misunnelsen særlig slem. Og vi finner den side om side med den største åndelighet og mest energiske offervilje. Jeg mener partiånden, det onde øye som ikke tåler å se fremgang hos andre enn hos seg og sitt parti.

Tett inn til dette skudd vokser baktalelsen som fødes av misunnelsen. Det hjertet er fullt av, løper munnen over med. Baktalelsen er visst det vanskeligste av alle vanskudd i Herrens hage. Den har sønderrevet mer enn noe enkelt menneske kan se.

I våre hjem har vi også frodige vannskudd. La meg nevne dårlig humør med ordknapphet, tverrhet, pirrelighet, grettenhet. De vokser ofte upåaktet og derfor så frodig. Og hyppig side om side med den største iver for Guds sak. Og dette er den store risiko. For et daglig liv fullt av en rekke små nederlag er for Satan det sikreste middel til å vinne den store seier over de troende, uten at de selv merker det.

Her må gartneren gripe inn. Og han er en mester i å beskjære.

Det fortelles om Moodys mor at når gutten skulle ha ris, så måtte han selv hente det. Og hun gav ham lov til å være borte så lenge han selv ønsket. Men når han kom tilbake, så måtte han ha riset med. Det var klok pedagogi. Riset fikk dermed virke så meget lenger. Er Guds barn gjenstridige mot Åndens daglige påminnelser og tukt, så sender han dem avsted for å hente sitt ris. Den synd som vi ikke godvillig vil gi akt på og bekjempe, den lager Gud om til et ris for oss. Den benytter han til å beskjære oss med.

Den som ikke vil tøyle sitt egenrådige sinn i det daglige, han fikk hente sitt ris på den måte at Gud en vakker dag lot ham møte et menneske som var likeså strid og umedgjørlig som han selv. De to tørnet sammen. Og så ble det offentlig skandale. Nå fikk de andre se hans synd. Han mistet motstanderens respekt og vennenes tillit. Men nå fikk han selv se sin synd. Og mangen troende ble på den måte reddet fra sin synd. Det ble frukt.

Vi hører og leser av og til om aktede troende menn og kvinner som plutselig faller i åpenbar utukt. Plutselig var fallet dog i virkeligheten ikke. De har ofte gått en lang og tung vei for å hente sitt ris. Da de lot sin utuktige fantasi og tanke råde, måtte Gud hjelpe dem til å se. Han gav dem den anledning til å utføre sin syndige lyst som de før hadde manglet. Da fikk de se.

Det var en alvorlig beskjæring. Hele Guds sak på det sted måtte lide - ofte i mange år - på grunn av denne troendes fall. Stå stille et øyeblikk her og se Guds kjærlighet til den enkeltes sjel! Så meget ofrer Gud bare for å få et eneste menneske til å se sin synd og avstå fra den.

En troende gårdbruker reiste om og prekte Guds ord, og han fikk være til megen velsignelse i vid omkrets på grunn av sin sjelesørgeriske evne til å anvende Ordet så sjelene kjente seg igjen og ble hjulpet. Han reiste meget da han hadde både tid og råd til det. Og over alt kom han med balsam for de syke sjeler.

Men så en vakker dag hører man at han er stevnet for retten og dømt for baktaleise. Det kom som lyn fra klar himmel over hans mange venner. Men selv sa han at han lenge hadde vært på vei etter sitt ris. I vennenes lune stuer hadde tungen fått større og større frihet. Og så måtte gartneren til med kniven. En dag sa denne troende noe ufordelaktig om en mann som uten videre trakk ham for retten og bad ham bevise det han hadde sagt. Det kunne han ikke, da hans hjemmelsmenn ikke ville vedstå i retten hva de hadde sagt for ham. Og så ble han dømt.

Det var en alvorlig beskjæring. Og vennene fryktet at det nå ville være ute med hans tidligere fruktbare virksomhet, Men de fikk se at beskjæringen bar frukt. Den ydmyke mann som nå reiste over bygdene, var en Kristi vellukt på ethvert sted. I ord og liv manet han vennene til å gi akt på seg selv og leve i hellig varsomhet.

Mer frukt.

En gårdbruker hadde et stort, deilig pæretre som dog bar mindre og mindre frukt for hvert år og endelig ble helt ufruktbart. En venn som kom på besøk, rådet ham til å grave rundt treet i en bestemt avstand fra stammen og i en viss dybde og så grave seg inn under treet og hugge over alle de store røtter, da disse hadde begynt å gå for dypt, helt ned i den magre og syke undergrunn. Han syntes nok at dette råd var risikabelt å følge og fryktet for at treet skulle dø. Men tapet ville jo ikke være så stort da treet var unyttig som det nå stod der. Han fulgte rådet. Og treet døde ikke. Det gikk akkurat som vennen hadde sagt. Han fikk rik og deilig frukt.

Gartneren i Guds hage har mange slike trær som har fått sine røtter for dypt ned i jorden. Noen i et gårdshruk, andre i et håndverk eller i en forretning eller i sitt husstell. Og så begynner gartneren en vakker dag å grave for å finne disse røtter og hugge dem over. Det blir en tung tid. For det gjør vondt når det røres ved hjerterøttene. Det er ikke lett å se pengene rulle ut til doktor og medisin, eller at inntektene tar av ved sykdom, uheld og motgang. Det er ikke lett å se sykdommen fortære legemets krefter og samtidig måtte levere fra seg den ene etter den annen av de kjæreste en eier på jord. Nei, det blir alvor å leve når gartneren griper slik rot for rot. Til slutt kjenner man seg rot-hugget. Man har bare ruinene igjen av sin fordums lykke. Det er ikke mer å leve for, sier man gjerne

da. Og det er sant. Av det man før levde for, er det ikke mer igjen.

Men mange er det som just på ruinene av sitt tidligere liv fikk noe å leve for. De ble fruktbare grener med evige mål for sitt daglige liv, støtter i Guds tempel på jord, kraftsentrer hver i sin krets med ansvarsfølelse og offervilje. Jeg har på mine mange reiser truffet atskillige familier som lykkelig har bestått en slik heskjæring.

Bedre frukt.

Jeg husker første gang vi hadde tomater i vår lille hage. Det var no en villige planter, og vi frydet oss over de mange skudd og knopper. Men en dag kom gartneren forbi og fikk se dem. Han var ikke så fornøyd. «Disse må øyeblikkelig beskjæres,» sa han, «ellers blir det bare små kart alt sammen. Skjær vekk så det bare blir tre klaser med blomster igjen på hver plante, så får De stor og fin frukt.»

Altså: mindre fruktmengde, men bedre kvalitet. I Guds hage finner vi ofte den samme praksis.

Jeg kjenner en troende håndverker som i mange år hadde deltatt i det kristelige arbeid og vært til megen velsignelse. Så ble han syk. Den ene fryktelige byll fulgte etter den annen. Han hadde svære smerter, og ble etter hånden aldeles arbeidsudyktig og således ute av stand til å forsørge seg og sine. Dette varte i flere år. Men likeså plutselig som disse byller kom, likeså plutselig forsvant de også. Han ble igj en arbeidsdyktig og trengte ikke lenger vennenes hjelp.

En dag vi satt og talte sammen, spurte jeg ham om han hadde noen rede på hvorfor Gud sendte de byllene over ham. Ja, sa han, det vet jeg. Jeg hadde før så mange innvendinger og unnskyldninger når Gud minnet meg om noe som jeg skulle gjøre for ham. Det fikk jeg se mens jeg gikk med byllene. Og da jeg hadde bedt Gud om tilgivelse for det og lovet ham ubetinget lydighet mot hans minste vink, da tok Herren byllene vekk.

Vi som kjente denne kjære bror både før og etter beskjæringen, vi var straks klar over at det ble bedre frukt. Vi fikk sanne Skriftens ord: lydighet er bedre enn offer.

Hjemme på min fars gård hadde vi en fattig husmann som het Jørn Holen. Ham hadde Gud beskåret så å si fra fødselen av, idet hans syn var meget svakt. Og allerede i en tidlig alder ble hans helbred svekket så det var vist ikke så lang tid av sitt liv han maktet å underholde seg og sin hustru. Han levde imidlertid til sin egen stadige forundring meget lenge og ble visst over åtti år. Og i mange årtier ble han underholdt av de troende som formelig kappedes om å forsyne denne lille familie med det nødvendige til mat og klær.

Ved denne gjentagne beskjæring ble Jørn mer og mer hindret fra å delta i det alminnelige kristelige arbeid. Fruktmengden ble stadig mindre. Men frukten ble bedre. Hans lille fattige hjem ble bygdens åndelige sentrum. Dit søkte unge og gamle for å få råd og veiledning, ja, dit søkte alle som kjente trang til forståelse og øm broderkjærlighet. Og ingen gikk derfra uten å ha fått hjelp. For kunne ikke Jørn alltid vite å gi råd og veiledning i alle de spørsmål han fikk, så kunne han be for dem som var i vanskelighet.

Ja, bønner var kanskje den verdifulleste frukt hos gamle Jørn. De som hørte ham be i de lange, søvnløse netter, kunne fortelle om dette. Han lå og bad for hele bygden. Og ikke bare slik som vi oftest gjør det, at vi tar dem alle i et knippe og legger dem fram for Gud og ber ham ta seg av hver enkelt, for vi har ikke tid eller tålmodighet til å ta dem enkeltvis. Nei, gamle Jørn bad for hver enkelt, tok hus for hus og nevnte de små barn som han aldri hadde sett, fordi de var født etter den tid han kunne ferdes om i bygden. Hvilken strøm av velsignelse som fløt ut fra dette fattige hus til hele bygden! Det hadde da også bygden selv en fornemmelse av. For da Jørn døde, samledes «hele bygden» ved hans bære. Ingen der i bygden hadde sett en så stor begravelse som den gamle Jørn fikk.

Fruktens kvalitet.

Jeg har talt om god og bedre frukt. Hvordan avgjøres dette? Det avgjøres av Gud selv. Og den frukt han setter høyest, er den ydmyke takknemlighet som lever sitt liv, gjør sitt arbeid og bærer sin lidelse for å forherlige sin Frelseres dyre navn og føler seg smertet når æren for dette gis ham selv og ikke til Herren. Denne frukt har en vellukt for Gud, ja, for mennesker med, som ingen annen frukt.

All frukt inneholder frø som skal forplante livet videre. Men frøet kan være mer eller mindre spiredyktig. Den takknemlige, offervillige og ydmyke kjærlighet inneholder spiredyktig frø som forplanter Guds rike på den stillferdige vis som hører alt liv til. Den ydmyke gir Gud nåde, også nåde til å vinne de ufrelste mennesker for Kristus. Det gis jo intet så uimotståelig som et ydmykt menneske. Da Peter kom Jesus så nær at han fikk se sin synd, da ropte han: gå fra meg; for jeg er en syndig mann. Men da sa Jesus til ham at nå var han blitt skicket til å vinne mennesker.

Såret.

Når gartneren har beskåret treet, så dekker han såret forat treet ikke skal forblø seg. Så gjør også gartneren i Guds have. Vi har alle deilige minner om den forunderlige ømhet han viste oss under eller etter en særlig tung lidelse. Ingen mor kan bøye seg så ømt og mildt over sitt syke barn som han bøyer seg ned til den syke og såre sjel for å trøste og styrke den under lidelsen.

Men tross denne hans ømme omsorg etter beskjæringen, er det mange trær i hans hage som står og forblør seg. De kunne ikke tilgi Gud at han tok deres penger, deres helse, deres barn eller ektefelle. Er de følsomme naturer, gir de seg hen i en slags sorgens brynde, og kjæler daglig for sin sorg. Er de mer flegmatisk anlagt, så resignerer de og finner seg i det uunngåelige. Men såret er ikke grodd. Det ble ingen frukt og fremgang ved beskjæringen, men åndelig tilbakegang. De ble hårde og bitre.

Skulle det mellom mine lesere være en eller annen som just har gjennomgått en slik beskjæring og sitter igjen med uvilje og knurr mot Gud, så skulle jeg si deg at han ikke venter av deg at du skal ha kraft til å forandre ditt hårde sinn. Men han venter at du skal gå til ham og tilstå din uvilje og knurr, så skal han forandre ditt sinn; for han er den som virker i deg både å ville og virke til hans velbehag. Han kan ved sin Ånd vise deg litt av sine egne lidelser. Og når du får se hans lidelser for deg, da blir dine lidelser så små at du skammer deg over din klage og din knurr. Så blir du igjen enig med Gud og takker ham for at han hjelper deg ut av ditt selviske, ufruktbare liv og setter deg i stand til å bli en fruktbar gren.

Gartneren.

Vi skal alle beskjæres, så mange som er grener. Men når vi tenker på beskjæringen, så skjelver vi alle litt. Når vi ser på det vi har og tenker på at han kommer og tar det ene etter det andre, så gruer vi for gartnerens kniv.

La meg nå til slutt få minne deg om følgende tre ting.

For det første: den hånd som fører kniven, er gjennomboret for dine synder. Tenk på det, så blir du roligere når han kommer med kniven.

For det annet: han skjærer aldri vekk det som du og hans sak har gagn av. Han tar bare det som skader deg.

For det tredje: han beskjærer grenene i den rette tid. Trærne tåler ikke å beskjæres til alle årets tider. Da ville de forblø seg.

Vår Frelser kjenner nøye den tid da du tåler beskjæringen. Han skal gjøre både fristelsen og dens utgang slik at du kan tåle den, [1 Kor. 10, 13](#).